

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ИСКЕ БОГАДЫ АВЫЛЫ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ ЖИТӘКЧЕСЕ

423763, ИскеБогадыавылы, Үзәк ур.,
60нчыйорт.
Тел.:(85552)5-45-30; факс:5-45-30;
E-mail:sbuq-akt@yandex.ru

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
РУКОВОДИТЕЛЬ СТАРОБУГАДИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ИСПОЛНИТЕЛЬНОГО
КОМИТЕТА
АКТАНЫШСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА

423763, село СтарыеБугады,
ул. Центральная,дом 60.
Тел.:(85552)5-45-30; факс:5-45-30;
E-mail: sbuq-akt@yandex.ru

КАРАР

№20

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

22.10.2019

**2019-2021 елларга Актаныш муниципаль районы Иске Богады авыл
жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасы турында**

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру максатларында, «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ санлы Федераль законны, Татарстан Республикасының 2010 елның 21 гыйнварындагы Законын үтәү йезеннән, "Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында" Татарстан Республикасы законы N 7-ТРЗ Иске Богады авыл жирлеге башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. "2019-2021 елларга Актаныш муниципаль районы Иске Богады авыл жирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү" максатчан программасын 1 нче санлы кушымта нигезендә расларга.
2. Әлеге карарны Актаныш муниципаль районының рәсми сайтында <http://Aktanysh.tatarstan.ru>. һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмати порталында бастырып чыгарырга.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Иске Богады авыл жирлегендә
башкарма комитет житәкчесе

И.Ф.Фаттахов.

Актаныш муниципаль районы Иске Богады авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасы

Программаның исеме:	«Актаныш муниципаль районы Иске Богады авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшкүарлыкны үстерү программасы»
Программаның Заказчысы:	Актаныш муниципаль районы Иске Богады авыл жирлеге башкарма комитеты
Программаның заказчысы:	Иске Богады авыл жирлеге башкарма комитеты Актаныш муниципаль районы
Программаның нигезе:	«Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ санлы Федераль закон һәм 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында»
Программаның максатлары:	Иске Богады авыл жирлеге буенча кече һәм урта бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру; -кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хисабына жирлек халкының икътисади күтәрелеш һәм мәшгульлеге проблемаларын хәл итү;
Программаның бурычлары	<ol style="list-style-type: none"> 1. Иске Богады авыл жирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлеккә ярдәм итү инфраструктурасын үстерү; 2.Кече һәм урта бизнестан барлык дәрәжәдәге бюджетларга салым керемнәрен арттыру; 3.Кече һәм урта эшмәкәрлекнең инвестицион активлыгын арттыру. 4.Жир мөнәсәбәтләрен камилләштерү һәм жир базарын үстерү; 5.Минималь хезмәт хакы күләмен минималь куллану бюджеты күләменнән ким булмаган күләмдә тәмин итү; 6. Коммуникацияләр системасын үстерү бизнес-хакимият-жәмгыять; 7.Халыкны эш белән тәмин итү өлкәсендә районның баланслы икътисади сәясәтен исәпкә алып, эшсез халыкны кече һәм урта бизнес өлкәсенә жәлеп итү өчен өстәмә стимуллар булдыру; 8.Кече һәм урта бизнес өлкәсендә мәшгульләрне социаль яклау белән тәмин итү. 9. Халыкның тормыш шартларын яхшыртуда кече һәм урта бизнесның ролен арттыру.
Чараларны тормышка ашыру сроклары	2019-2021 еллар

Программа бүлекләре:

1. Иске Богады авыл җирлеге буенча кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау.
2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.
3. Программаның социаль-иқтисади нәтижелелегенә көтелгән бәя.
4. Эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекләр төрләре.
5. Программаның төп чаралары эшләнгән юнәлешләр
6. Программаны тормышка ашыру механизмы.
7. Иске Богады авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасының төп чаралары.

1. Иске Богады авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекнең торышын анализлау

Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү хужалык итүнең базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар иқтисады алга киткән илләрдә кече эшмәкәрлек дәүләт иқтисадының нигезе, хужалык үсешә этәргече булып тора, чөнки бу теләсә кайсы жәмгыятьнең эшлекләр тормышының иң динамик һәм сыгылмалы формасы.

Хужалык итүнең базар системасы шартларында кече һәм урта эшкәрлекнең аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

үз тормышын мәстәкыйль тәэмин итүче һәм лаеклы тормыш дәрәжәсен тәэмин итүче һәм граждандык жәмгыятьнең тотрыкландыручы сәяси кече булып торучы урта сыйныф өлешен арттыру;

кече һәм урта эшкәрлек секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, жәмгыятьтә эшсезлек дәрәжәсен һәм социаль киеренкелекне киметү;

халыкның төп массасының иқтисади психологиясен һәм тормыш ориентирларын үзгәртү;

кече һәм урта эшмәкәрлекнең сыгылмалы һәм тиз арада житештерү структурасын үзгәртеп кору, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләр булдыру һәм куллану.

Шуңа бәйле рәвештә Татарстан Республикасы Актаныш районы Иске Богады авыл җирлеге буенча кече эшмәкәрлекне үстерү программасын эшләү һәм гамәлгә ашыру зарурлығы туа.

Өлегә программа «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ санлы Федераль закон һәм «Татарстан Республикасында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2010 елның 21 гыйнварындагы 7-ТРЗ санлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә эшләнгән.

Безнең җирлектә бүген бизнесны актив үстерү өчен барлык ресурслар да бар, ул Россия Федерациясә Хөкүмәтенә, Татарстан Республикасының һәм җирле үзидарә органнарының максатчан сәясәтә аркасында көчәя бара. Актаныш муниципаль районы Иске Богады авыл җирлеге.

Кече эшмәкәрлек 01.01.2019 түбәндәге күрсәткечләр белән характерлана:

№ т/б	Күрсәткеч атамасы	Үлчәү берәмлекләре	2017 елга хисап	2018 елга хисап	2018г елга хисап
1	Иске Богады авыл җирлегенә буенча теркәлгән кече предприятиеләр саны	берәм.	3	3	3
2	Алардан:				
	Авыл хужалыгы	берәм.	1	1	1
	Сәүдә һәм җәмәгать туклануы	берәм.	2	2	2
3	Шәхси эшмәкәрләр буларак теркәлгән физик затлар саны	кеше	1	1	1
	кече предприятиеләр	берәм.			
	юридик зат оештырмыйча физик затлар	берәм.			
4	Кече предприятиеләр буенча (тышкы яраштыручылардан башка) хезмәткәрләрнең исемлек буенча уртача саны	кеше	136	136	136
	шул исәптән, икътисад тармаклары буенча:				
	Авыл хужалыгы	кеше	130	130	130
	Сәүдә һәм җәмәгать туклануы	кеше	6	6	6
5	Кече предприятиеләр хезмәткәрләренә исәпләнгән хезмәт хакы фонды (тышкы яраштыручылардан)	мең сум	240	264	264
6	Кече предприятиеләр хезмәткәрләренә уртача хезмәт хакы	мең сум	20	22	22

Таблицада китерелгән мәгълүматлардан күренгәнчә, төп күрсәткечләрнең динамикасы тотрыклы уңай динамикага ия. Шулай итеп, 2019-2021 елларда кече предприятиеләр саны артмаган, эшчеләр саны ___% арткан, хезмәт хакы _____ тапкыр арткан.

2. Кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү проблемалары һәм аларны программа методлары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хәзерге вакытта кече эшмәкәрлек Иске Богады авыл җирлегендә шактый ныклы позицияләр алып баруга карамастан, кайбер проблемалар элеккечә хәл ителмәгән килеш кала.

Җирлеккә кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары эшчәнлеген тоткарлаучы факторлар булып торалар:

- инвестицион ресурслардан файдалану кыен, кредит ресурсларынан авыр файдалану фондында үз финанс чараларының җитмәве;

- кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында тиешле дәрәжәдә хәбәрдар булмавы, административ киртәләр

һәм эшқуарлық эшчәнлеген башқарганда хақимият органнарының төгәл регламентлары булмау;

Эшмәкәрлек эшчәнлеге субъектлары тарафыннан қарарлар қабул итүне һәм тормышқа ашыруны таләп итә торған проблемалар булып тора:

-кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларының зур булмаған социаль жаваплылығы;

Булған қаршылықларны жиңеп чығу һәм Иске Богады авыл жиңлегендә кече һәм урта эшқуарлықның алға таба үсеше мәғлүмати, мәғариф, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү, эшлекле элементләр һәм кооперацияне жайға салу, шулай ук эшмәкәрләргә күмәк ихтыяж туарға мөмкин булған башқа аспектларда ярдәм күрсәтү юлы белән урыннарда аны үстерү өчен уңайлы шартлар тудыру буенча максатчан эш ниғезендә генә мөмкин. Программа билгеләнгән максатларға ирешү өчен хақимиятнең жиңле органнары, шулай ук дәүләтнеке булмаған оешмалар тырышлығын берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

Программаның социаль-иқтисади нәтижелелеген бәяләү

Программа Иске Богады авыл жиңлегендә кече һәм урта эшмәкәрлекне алға таба үстерү өчен уңай шартлар тудыруға юнәлтелген чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаның үтәлеше ярдәм итәчәк:

- жиңлекнең иқтисади һәм социаль тотрыклылығының иң мөһим элементларынан берсе буларак, кече һәм урта эшмәкәрлек эшчәнлеген һәм булдыруны стимуллаштыручы уңайлы иқтисади мохит формалаштыру;

- кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү темпларын арттыру, эшчәнлек өлкәләрен киңәйтү һәм кече һәм урта предприятияләрне иқтисади нығыту;

- эш белән тәэмин итүнең өстәмә мөмкинлекләре барлыққа килү, кече һәм урта эшмәкәрлектә эшләүче хезмәткәрләрнең хезмәт хақын арттыру;

- товар базарын көндәшлеккә сәләтле продукция һәм жиңле житештерү хезмәтләре белән баету;

4 . Эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләре.

Авил жиңлеге халқының тормыш-көнқүрешен яхшыртуға юнәлдерелген тотрыклы иқтисади үсешне тәэмин итү максатыннан, эшмәкәрлек эшчәнлегенә өстенлекле төрләре билгеләнде:

- авыл хуқалығы продукциясе житештерү;

- халыққа көнқүреш хезмәте күрсәтү;

-социаль хезмәт күрсәтү өлкәсе;

5. Программаның төп чаралары эшләнген юнәлешләр

1.Кече һәм урта эшқуарлықны нәтижелә үстерү өчен хоқуқый базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү.

2. Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мәғлүмати-консультацион ярдәм күрсәтү.

3. Иске Богады авыл жиңлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек турында уңай имиджын һәм уңай жәмәғатчылек фикерен формалаштыру.

4. Кече һәм урта эшмәкәрлек өчен квалификацияле кадрлар әзерләү.

5. Яшьләрнең һәм эшсезләрнең эшмәкәрлек инициативасын хуллау һәм стимуллаштыру.

6. Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары, шулай ук кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары арасында хақимият органнары белән партнерлық мөнәсәбәтләре урнаштыруға булышлық күрсәтү.

6. Программаны тормышка ашыру механизмы

Программа белән идарә итү	Иске Богады авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаны финанслау	Бюджеттан тыш чыганаclar, кече һәм урта бизнес субъектларының үз акчалары Иске Богады авыл җирлеге
Программаны төп эшләүчеләре	Иске Богады авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Иске Богады авыл җирлеге Советы

Актаныш муниципаль районы Иске Богады авыл җирлегендә кече һәм урта эшмәкәрлек үсеш программасының төп чаралары

№	Чаралар исемлеге	Нәтижә	Финанслау чыганагы
1	2	3	4
1. Кече эшмәкәрлекне нәтижәле үстерү өчен хокукый базаны камилләштерү һәм административ киртәләргә киметү			
1	Эшмәкәрлек өлкәсендә норматив-хокукый база булдыру	Кече эшқуарлыкка ярдәм итү буенча нәтижәле оештыру һәм башка чаралар үткөрү	Финанслан мыйча
2	Кече эшмәкәрлекне үстерүгә комачаулаучы административ киртәләргә бетерү. Контроль-рәхсәт практикасын оптимальләштерү юлы белән дәүләт, кулланучылар һәм эшқуарлар мәнфәгатьләрен яраштыруны тәэмин итү	Соратып алына торган документларның тулы исемлеген һәм аларны һәр этапта, шул исәптән һәр этапта карауның конкрет срокларын күрсәтеп, район хезмәтләре эшчәнлегенең төгәл, ачык регламентын булдыру: җир кишәрлекләрен милеккә (арендага) рәсмиләштерү, тезелеш һәм реконструкция өчен проект документларын карау, элмә такталарга һәм реклама мәгълүматларына рәхсәтләр рәсмиләштерү, биналарны торак булмаган торактан күчерү, биналарны үзгәртеп планлаштыруга рәхсәтләр рәсмиләштерү һ. б.	Финанслан мыйча
3	Коррупциягә каршы көрәшкә юнәлдерелгән чараларны камилләштерү турында тәкъдимнәр әзерләү	Коррупциягә каршы көрәш, бизнесны алып баруның этик дәрәжәсен күтөрү, кече эшқуарлык субъектларының хокукларын һәм мәнфәгатьләрен яклау	Финанслан мыйча

2. Эшқуарлыкны инновацион үстерү (инфраструктураны үстерү, инновацион потенциалны гамәлгә ашыру, яшьләрне инновацион процесска жәлеп итү)			
1	Яшьләрне эшқуарлыкка жәлеп итүгә ярдәм итүче чаралар комплексын уздыру, шул исәптән укыту, мәғлүмат белән тәэмин итү.	Яшьләрне эшмәкәрлек эшчәнлегенә жәлеп итү. Яшь белгечләрне эшкә урнаштыру мәсьәләсен өлөшчә хәл итү	ТР бюджеты
3. Кече эшмәкәрлек субъектларына финанс-кредит һәм мөлкәт ярдәме күрсәтү			
1	Кече эшмәкәрлек субъектларына дәүләт ярдәме кысаларында чараларны гамәлгә ашыруда федераль һәм республика дәүләт хакимияте структураларына ярдәм күрсәтү.	Эшқуарлыкны үстерүгә юнәлдерелгән федераль һәм республика программаларында катнашучы кече эшмәкәрлек субъектлары санын арттыру	Финанслан мыйча
2	Кече эшқуарлык субъектларына инвестицион проектларны гамәлгә ашыру өчен инвесторлар эзләүдә ярдәм итү	Кече эшқуарлык субъектларының потенциалы инвесторлар белән үзара хезмәттәшлеген оештыру, кече эшқуарлык субъектларының инвестицион проектларын гамәлгә ашыру өчен банк финанславын һәм шәхси капиталын жәлеп итү	Финанслан мыйча
3	Актаныш муниципаль районы икътисадының өстенлекле юнәлешләрнен үстерү максатларында, Иске Богады авыл жирлегендә кече эшмәкәрлек субъектларына жир кишәрлекләре, торак булмаган биналар белән тәэмин итүдә булышлык күрсәтү	Шәһәр икътисадының өстенлекле юнәлешләрнен үстерү максатларында, кече предприятиеләрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәэмин итү, эшмәкәрләрнең районда үткәрелә торган тендерлар, аукционнар турында хәбәрдарлығын арттыру	Финанслан мыйча
4	Кече эшмәкәрлек субъектларын муниципаль заказны үтәүгә кызыксындыру һәм жәлеп итү	Кече эшқуарлык субъектларын муниципаль заказлар буенча конкурсларда һәм аукционнарда катнашуга кызыксындыру һәм жәлеп итү	Финанслан мыйча
4. Кече эшқуарлыкка мәғлүмати-консультация ярдәме			
1	Районда кече эшмәкәрлеккә ярдәм һәм аны үстерү өлкәсендә үткәрелә торган чараларга мәғлүмати ярдәм күрсәтү.	Кече һәм урта бизнес вәкилләренең алдынгы эш тәҗрибәсен системалаштыру һәм тарату.	Финанслан мыйча
2	Кече эшмәкәрлек субъектлары, районның жирле үзидарә органнары катнашында "түгәрәк" естәлләр, семинарлар, конференцияләр үткәру;	Кече эшқуарлык субъектларының һәм жирле үзидарә органнарының үзара хезмәттәшлеген жайга салу, эшқуарлыкны үстерүнең актуаль мәсьәләләрен яктырту һәм аларны хәл итү турында уртақ тәкъдимнәр.	Финанслан мыйча
5. Эшмәкәрнең уңай имиджын һәм кече эшмәкәрлек турында уңай жәмәгәтчелек фикерен формалаштыру			

1	Кече эшмәкәрлек субъектларын Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе территориясендә үткәрелә торган күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуға жәлеп итү	Эшқуарлыкка ярдәм итү, эшқуарлык эшчәнлегенң иң яхшы субъектлары эшенең алдынгы тәҗрибәсен тарату, кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау	Финанслан мыйча
6. Кече эшмәкәрлек өчен квалификацияле кадрлар әзерләү			
1	Белем бирү программаларын, шул исәптән квалификация күтәрү, бер тапқыр лекцияләр, стажировка, семинарлар үткәрү	Эшмәкәрләрнең белемлелеген арттыру	Финанслан мыйча
2	Законнар үзгәрүгә бәйлә рәвештә кече эшқуарлык мәсьәләләре буенча гамәли семинарлар уздыру	Кече эшқуарлык субъектларына сәүдә, көнкүреш һәм башка хезмәтләр күрсәткәндә хокук бозуларны булдырмау максатларында законнардагы үзгәрешләр турында хәбәр итү	Финанслан мыйча
3	Эшқуарларга социаль-хезмәт мөнәсәбәтләре, хезмәтне саклау мәсьәләләре буенча методик һәм гамәли ярдәм күрсәтү	Хезмәт законнары өлкәсендә эшмәкәрлек структураларының белем дәрәжәсен күтәрү	Финанслан мыйча
7. Яшьләрнең һәм эшсезләрнең эшмәкәрлек инициативасын хуплау һәм стимуллаштыру			
1	Эшқуарлык эшчәнлеге субъектларының югары уку йортлары һәм мәшгульлек үзәкләре белән үзара хезмәттәшлеген оештыру	Яшьләрнең эшмәкәрлек эшчәнлеген стимуллаштыру, эшкә урнашу проблемалары белән очрашкан гражданның мәшгульлегенә булышлык күрсәтү	Финанслан мыйча
2	Эшмәкәрлек эшчәнлеге нигезләре буенча шәхси консультацияләр үткәрү	Бизнес алып бару нигезләре турында хокукый грамоталылыкны һәм хәбәрдарлыкны арттыру	Финанслан мыйча
3	Яңа эш башлаучы эшмәкәрләргә ярдәм итү чаралары - Лизинг-Грант	Үз бизнесыңны булдыруда яшьләрнең эшмәкәрлек инициативасын хуплау	ТР бюджеты
8. ТКХ өлкәсендә эшмәкәрлекне үстерүне стимуллаштыру			
1	ТКХ өлкәсендә кадрлар әзерләү	Кадрларның, шул исәптән ТКХ өлкәсендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы эшмәкәрләрнең квалификациясен күтәрү	Финанслан мыйча